

KANSALLISTEATTERI

OPPI- MATERIAALI

Oppimateriaalin ovat laatineet äidinkielen ja kirjallisuuden opettajat Marika Kesseli ja Eveliina Ventelä. Tehtäviä voi vapaasti valikoida ja soveltaa.

Esityksen kesto on 2 h 45 min sisältäen väliajan.

KATSO KUVIA ESITYKSESTÄ FLICKR-KUVAPALVELUSSA

ESA LESKINEN

TOINEN TASAVALTA

KUVA MITRO HÄRKÖNEN

A. Näkökulmana dokumentaarinen teatteri

Dokumentaarinen teatteri on esittävän taiteen muoto, joka ammentaa materiaalinsa todellisista tapahtumista, ihmisistä ja ilmiöistä. Tavoitteena voi olla esimerkiksi todellisuuden kriittinen tarkastelu ja ajatusten herättäminen. Katsojaa ohjaa kriittisyyteen jo se, että näyttämöllä nähdään faktoihin perustuvaa aineistoa, mutta esitys on silti tulkinta tapahtuneista asioista.

Dokumentaarinen teatteri käyttää muun muassa seuraavia keinoja:

- Käytetään autenttista materiaalia.
- Materiaalia muokataan vain kevyesti tai ei lainkaan.
- Ajankohtaiset tai yhteiskunnallisesti merkittävät aiheet ovat tyypillisiä.
- Esityksessä voidaan nostaa esiin ääniä ja kokemuksia, jotka jäävät muuten marginaaliin.
- Näyttelijäntyössä voi korostua näyttelijän rooli tapahtumien välittäjänä enemmän kuin fiktiivisenä roolihahmona.
- Lavastus ja visuaaliset ratkaisut voivat olla pelkistettyjä, jotta huomio pysyy enemmän sisällössä.
- Näyttämöllä saatetaan hyödyntää valokuvia, videoita, äänitallenteita tai muuta dokumentaarista lähdeaineistoa.

1. Millaisia dokumentaarisen teatterin keinoja Toisessa tasavallassa käytetään?
2. Miten Toisen tasavallan käsiohjelma vahvistaa dokumentaarisuutta?
3. Mikä autenttisten materiaalien merkitys esityksessä on?
4. Mitä esitys saa sinut pohtimaan?
5. Mikä on esityksen suhde tähän aikaan? Mitä yhtäläisyyksiä huomaat teemoissa?

B. Näkökulmana Toisen tasavallan keskeiset poliitikot ja heidän esittäjänsä

Toisella tasavallalla tarkoitetaan vuoden 1944 jälkeistä Suomea ja uutta jälleenrakennuksen ja hyvinvointivaltion aikakautta, jonka katsotaan jatkuneen jopa 1980-luvulle saakka.

1. Millä esineillä tai ulkoisilla tunnusmerkeillä saadaan tunnistettaviksi esimerkiksi seuraavat poliittiset henkilöt:
 - a. Josif Stalin
 - b. Urho Kekkonen
 - c. Mauno Koivisto
 - d. Harri Holkeri
 - e. Kalevi Sorsa
 - f. Johannes Virolainen
2. Esitys kuvaa myös Urho Kekkosen matkaa presidentiksi ja presidenttinä. Millainen kuva sinulle syntyy hänestä vallankäyttäjänä ja ihmisenä? Miten Janne Reinikainen (nuori Kekkonen) ja Vesa Vierikko (vanha Kekkonen) luovat tätä hahmoa? Oliko sinulla jo jokin valmis mielikuva Kekkosesta? Muuttiko tai vahvistiko esitys mielikuvaasi?
3. Esityksessä on myös joitain humoristisia kohtia. Miten huvittavuus saadaan aikaan henkilöissä tai tapahtumissa?
4. Keitä suomalaisia ja ulkomaisia poliitikkoja odottaisit näkeväsi tältä ajalta, jos 2000-luvun ensimmäisiltä vuosikymmeniltä tehdään dokumenttiteatteria vuosisadan loppupuolella?

KUVAT MITRO HÄRKÖNEN

C. Näkökulmana tie kohti hyvinvointivaltiota ja puolueetonta demokratiaa

1. Esitys kuvaa ajanjaksoa vuodesta 1945 aina 1980-luvulle saakka.
Mitä keskeisiä tapahtumia odotit esityksen kuvaavan?
2. Millaisia Neuvostoliiton uhkia Suomea kohtaan esityksessä kuvataan?
Miten niitä onnistuttiin torjumaan?
3. Millaisia samankaltaisia kehityskulkuja löydät nykytodellisuudestamme kuin näytelmän kuvaamasta ajanjaksosta? (Voit verrata näkemyksiäsi ohjaaja Esa Leskisen ajatuksiin luettuasi [artikkelin Yhden totuuden maa.](#))
4. Miten sotakorvausten maksaminen vaikutti Suomen talouteen?
Entä naisten osallistuminen laajemmin työelämään?
5. Millaiset lait edistivät suomalaisen hyvinvointivaltion syntyä, ja millaiset keskustelut eduskunnassa edelsivät niiden voimaantumista? Ota jokin esimerkki.
Millaisia perusteluja puolesta ja vastaan käytettiin? Tunnistatko vastaavia näkemyksiä ja niiden perusteluja nykyajassa?
6. Miten taloudellinen nousu näytetään esityksessä?
7. Esitys rakentuu prologista, kuudesta osasta ja epilogista. Miten osien nimeäminen vaikuttaa siihen, mitä niistä odotat ja muistat? Osat on nimetty seuraavasti:

Prologi: Tamminiemen kummitus

I Vanha maailma on kuollut

II Suojasää

III Ruhtinas

IV Hyvinvoinnin läpimurto

V Sisäinen pimeys

VI Historian loppu

Epilogi: Vanha maailma on kuollut

D. Näkökulmana teatterikokemus ja tulkinta

1. Mikä näyttämökuva jäi erityisesti mieleesi?
2. Miten musiikkia käytettiin tukemaan tai luomaan tunnelmaa?
3. Mikä oli sinusta mieleenpainuvuin kohtaaus? Perustele.
4. Mitkä repliikit nostaisit esiin?
5. Minkä uuden tiedon opit esityksestä?
6. Tutki ajankohtaisia uutisia. Miten niiden kautta valottuu Suomen nykyinen ulkopoliittinen linja?
7. Tutki Internet-meemejä ja esimerkiksi Ville Rannan pilakuvia. Mihin poliittisiin kysymyksiin niissä otetaan kantaa?